

La tribuna

Falsos consensos i corrupció dels principis

Serem a temps de reparar els mecanismes essencials de la Constitució?

JAUME

Bartumeu

Andorra no passa pas per un bon moment en aquest vint-i-quatrè aniversari de la Constitució.

La crisi econòmica, la crisi de la confiança en la política (afers **Alcobé, Mateu, Cinca, Jover i Martí**), la crisi social amb el retorn de les dues Andorres, a dues velocitats diferents, han generat com una mena de tempesta perfecta que es pot acabar engolint el sistema polític i econòmic.

Les andorranes i els andorrans vivim en una societat castigada per la crisi, immersa en un cau d'injustícies que fereixen la sensibilitat de molta gent.

La solució a tots aquests conflictes es troba en la política. La política vertadera. En la política neta, transparent, clara, que afavoreixi la deliberació, el debat. Però també en la política institucional, en la política del debat i les votacions al Consell General. La política que no té por de votar, en cap circumstància, a les urnes electorals i a les institucions.

Anar a poc a poc ja no serveix. Som a un trencall, a un encreuament entre un nou model o un esfondrament.

El context actual reclama un nou acte fundacional d'Andorra.

Mentrestant **Toni Martí** i el govern de DA –el grup parlamentari marca el pas obediènt– van ensorrant plantes senceres del gran acord constitucional del 1993.

Ara s'han conxorxat amb els cònsols del seu partit per a modificar les lleis qualificades de delimitació de competències i de transferències als comuns.

L'any 1992 i 1993 aquestes lleis es van negociar i acordar en una taula, convocada pel Consell General, on seien conjuntament el Govern, els Comuns i el Consell General. Aquella taula, tan important política-ment com la taula tripartida entre

els representants dels Coprínceps i els del Consell General, va permetre acabar de dibuixar la Constitució del 1993 i fer-ne la casa comuna de tots i de tothom.

Toni Martí i DA han trencat l'acord polític nacional del 1993 i han fet un tracte, a esquenes del Consell General. I ara, a pilota passada, pretén que els grups parlamentaris el beneixin... i el votin disciplinadament.

Una maniobra matussera més, la marca de la casa a DA, per a desviar l'atenció dels nombrosos escàndols que esquitxen el Govern.

Una maniobra que ens porta a fixar-nos en la resposta que ha donat la societat andorrana i les seves institucions a aquests escàndols de corrupció democràtica, potser encara

Toni Martí i DA han trencat l'acord polític nacional del 1993 i han fet un tracte, a esquenes del Consell General.

més greus que qualsevol altre cas de corrupció econòmica.

Al capdavant que hi hagi persones que aprofitin les esquerdes del sistema polític per enriquir-se posa en evidència la vulnerabilitat dels mecanismes de control existents, una debilitat perfectament corregible. En canvi, la corrupció dels principis fonamentals del sistema democràtic fa témer la irreparabilitat dels seus mecanismes més essencials.

La corrupció político-econòmi-

ca pot desmoralitzar la ciutadania. Però la corrupció político-democràtica, fins i tot si és aplaudida, porta directament a la fallida de l'Estat de dret.

I és que, és la meua opinió, la societat andorrana ha reaccionat amb tanta tebior –quan no indiferència– als escàndols de DA que, volgudament o no, se n'està acabant fent còmplice.

Que hi hagi individus amb altes responsabilitats que transgredixin principis fonamentals de l'Es-

tat de dret és gravíssim. Però que ho puguin fer amb impunitat, que la resposta no estigui a l'altura de la gravetat dels fets, posa en evidència el caràcter decadent del sistema que els empara.

El futur del nostre país depèn essencialment dels esforços que hi esmercem ara mateix.

Hauríem de despertar, aixecar el cap i començar a posar fil a l'agulla per cosir voluntats, generar complicitats, esperances i il·lusions, és a dir, consensos.

Hi tenim feina. Reconstruir una societat decent serà la feina, la tasca històrica, d'una generació. Ho explica **Daniel Cohen**, director del departament d'economia de l'École Normale Supérieure de París i ens ho podem aplicar a Andorra. ≡